

HOTĂRÂREA CURŢII (Camera întâi)

19 decembrie 2012(*)

„Fiscalitate – Directiva 90/434/CEE – Regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, scinderilor, cesionării de active şi schimburilor de acţiuni între societăţi din state membre diferite – Articolele 2, 4 şi 9 – Cesionare de active – Impozitarea plusvalorilor realizate de societatea cedentă cu ocazia unei cesionări de active – Amânarea impozitării – Condiţie care impune înregistrarea în bilanţul societăţii cedente a unei rezerve pentru care impozitarea este suspendată, egală cu valoarea plusvalorii realizate”

În cauza C-207/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Commissione tributaria regionale di Milano, Sezione distaccata di Brescia (Italia), prin decizia din 7 aprilie 2011, primită de Curte la 2 mai 2011, în procedura

3D I Srl

împotriva

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Cremona,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, preşedinte de cameră, domnii M. Ileşi (raportor), E. Levits, J.-J. Kasel şi M. Safjan, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: doamna A. Impellizzeri, administrator,

având în vedere procedura scrisă şi în urma şedinţei din 10 mai 2012,

luând în considerare observaţiile prezentate:

- pentru 3D I Srl, de A. Fantozzi, de R. Esposito şi de G. Mameli, avocaţi;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistat de P. Gentili, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de P. Rossi şi de W. Roels, în calitate de agenţi,

după ascultarea concluziilor avocatului general în şedinţa din 10 iulie 2012,

pronunţă prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară priveşte interpretarea articolelor 2 şi 4 şi a articolului 8 alineatele (1) şi (2) din Directiva 90/434/CEE a Consiliului din 23 iulie 1990 privind regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, scinderilor, cesionării de active şi schimburilor de acţiuni între

societățile din diferite state membre (JO L 225, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 92).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între 3D I Srl (denumită în continuare „3D I”), fostă 3D FIN Srl, pe de o parte, și Agenzia delle Entrate – Ufficio di Cremona (denumită în continuare „Agenzia delle Entrate”), pe de altă parte, cu privire la refuzul acesteia din urmă de a rambursa impozitul substitutiv („imposta sostitutiva”) plătit de această societate în urma unei operațiuni de cesionare intracomunitară a uneia dintre ramurile sale de activitate.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

3 Considerentele primului alinaț al Directivei 90/434 prevăd:

„Întrucât fuziunile, scindările, cesionarea de active și schimburile de acțiuni între societățile din diferite state membre [...] nu ar trebui să fie prejudiciate prin restricții, dezavantaje sau denaturări determinate în special de dispozițiile fiscale ale statelor membre; întrucât este necesar să se introducă, referitor la aceste operațiuni, norme de impozitare neutre din punct de vedere concurențial, astfel încât societățile să se poată adapta cerințelor pieței comune, să-și mărească productivitatea și să-și consolideze poziția concurențială la nivel internațional;

întrucât dispozițiile fiscale dezavantajează aceste operațiuni, în comparație cu dispozițiile care se aplică societăților din același stat membru; întrucât aceste dezavantaje trebuie eliminate;

întrucât nu este posibil atingerea acestui obiectiv prin extinderea la nivel comunitar a sistemelor în vigoare în statele membre, deoarece diferențele dintre aceste sisteme pot da naștere la distorsiuni; întrucât numai un sistem fiscal comun poate să ofere o soluție satisfăcătoare în această privință;

întrucât sistemul fiscal comun trebuie să evite impozitarea fuziunilor, scindărilor, cesionării de active și schimburilor de acțiuni, protejând în același timp interesele statului în care se află societatea cedentă sau societatea achiziționată;

întrucât, în ceea ce privește fuziunile, scindările sau cesionarea de active, aceste operațiuni determină în mod normal transformarea societății care efectuează cesionarea într-o unitate stabilă a societății care primește activele sau integrarea activelor într-o unitate stabilă a societății beneficiare;

întrucât sistemul prin care se amână, până la înstrăinarea lor efectivă, impozitarea aportului de capital aferent activelor cesionate, aplicat activelor integrate unităților permanente, permite scutirea de impozit a aportului de capital realizat, asigurând în același timp impozitarea finală de către statul membru al societății cedente, la data înstrăinării efective a activelor.”

4 Articolul 2 din această directivă, care face parte din titlul I din aceasta consacrat „Dispozițiilor generale”, prevede:

„În sensul prezentei directive:

[...]

(c) «transfer de active» înseamnă o operațiune prin care o societate transferă, fărâ a fi dizolvată, totalitatea sau una ori mai multe ramuri ale activității sale către altă societate în schimbul transferării titlurilor reprezentând capitalul societății beneficiare;

(d) «schimb de acțiuni» înseamnă o operațiune prin care o societate dobândește o participație în capitalul altei societăți în așa fel încât dobândește majoritatea drepturilor de vot în societatea respectivă în schimbul emiterii către acționarii acesteia din urmă, în schimbul titlurilor lor, a titlurilor reprezentând capitalul societății inițiale și, dacă este cazul, a sumei în numerar de maximum 10 % din valoarea nominală sau, în absența valorii nominale, a valorii nominale contabile echivalente a titlurilor emise ca valoare de schimb;

(e) «societate cedentă» înseamnă societatea care [...] cesează totalitatea sau una ori mai multe din ramurile activității sale;

(f) «societate beneficiară» înseamnă societatea care primește [...] totalitatea ori una sau mai multe din ramurile de activitate ale societății cedente;

[...]"

5 Titlul II din Directiva 90/434 conține la articolele 4-8 din aceasta „Norme care se aplică fuziunilor, scinderilor și schimburilor de acțiuni”. Articolul 4 din această directivă prevede:

„(1) O fuziune sau o scindare nu determină impozitarea aportului de capital calculat ca diferență între valoarea reală a elementelor din activ și pasiv transferate și valoarea lor fiscală.

Expresiile de mai jos au următoarele sensuri:

– valoare fiscală: valoare pe baza creia ar fi fost calculat profitul sau pierderea pentru stabilirea impozitului pe venit, a profiturilor sau a aporturilor de capital ale societății cedente, dacă aceste active sau pasive ar fi fost vândute în momentul fuziunii sau scinderii, dar independent de aceasta;

– active și pasive cesionate: activele și pasivele societății cedente care, în urma fuziunii sau scinderii, sunt integrate unei unități permanente a societății beneficiare situate în statul membru al societății cedente și care contribuie la generarea profiturilor sau a pierderilor luate în calcul la stabilirea bazei de impozitare.

(2) Statele membre condiționează aplicarea alineatului (1) de calcularea, de către societatea beneficiară, a noilor amortizări, venituri sau pierderi aferente elementelor de activ sau pasiv cesionate, în conformitate cu normele care s-ar fi aplicat societății sau societăților cedente, dacă fuziunea sau scindarea nu ar fi avut loc.

(3) În cazul în care, în temeiul legislației statului membru al societății cedente, societatea beneficiară este îndreptățită ca orice nouă amortizare, venituri sau pierderi rezultate din activele și pasivele cesionate să fie calculate pe o bază diferită de aceea prevăzută în alineatul (2), alineatul (1) nu se aplică activelor și pasivelor în raport cu care se exercită opțiunea respectivă.”

6 Articolul 8 alineatele (1) și (2) din directiva menționată prevede:

„(1) Atribuirea, în cazul unei fuziuni, al unei scinderi sau al unui schimb de acțiuni, a titlurilor reprezentând capitalul societății beneficiare sau achiziție a unui acționar al societății cedente sau achiziționate în schimbul unor titluri reprezentând capitalul acestei societăți nu are drept rezultat în sine impozitarea veniturilor, a profiturilor sau a aportului de capital ale acționarului.

(2) Statele membre supun aplicarea alineatului (1) condiției ca acționarii să nu atribuie titlurilor primite o valoare fiscală mai mare decât cea pe care titlurile schimbate o aveau exact înaintea fuziunii, scinderii sau schimbului.

Aplicarea alineatului (1) nu împiedică statele membre să impoziteze venitul provenit din cesionarea ulterioară a titlurilor dobândite similar profitului obținut din cesionarea titlurilor existente înainte de achiziție.

În prezentul alineat, expresia «valoare fiscală» reprezintă valoarea ce servește drept bază pentru calcularea veniturilor sau pierderilor în scopul impozitării venitului, profiturilor sau aporturilor de capital ale unui acționar al societății.”

7 Titlul III din Directiva 90/434 este consacrat „Normelor care se aplică cesionării de active”. În temeiul articolului 9 din această directivă, care este unicul articol al acestui titlu III, articolele 4, 5 și 6 din directiva menționată se aplică cesionării de active.

Reglementarea italiană

8 În Italia, Directiva 90/434 a fost transpusă prin Decretul legislativ nr. 544 din 30 decembrie 1992 privind măsurile de transpunere a directivelor comunitare privind regimul fiscal aplicabil fuziunilor, divizărilor, cesionărilor de active și schimburilor de acțiuni (GURI nr. 9 din 13 ianuarie 1993, p. 8, denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 544/1992”).

9 Articolul 1 din Decretul legislativ nr. 544/1992 prevedea:

„Dispozițiile prezentului decret se aplică:

[...]

c) cesionărilor de active sau de ansambluri de activități care au legătură cu o singură ramură de activitate, între entitățile menționate la litera a) [și anume societățile pe acțiuni, în comandită pe acțiuni, cu răspundere limitată sau cooperative, întreprinderile publice sau private care au ca obiect exclusiv sau principal de activitate desfășurarea unor activități comerciale, rezidente pe teritoriul național, și orice entitate asemănătoare rezidentă a unui alt stat membru al Uniunii Europene], rezidente în state diferite ale Uniunii, cu condiția ca una dintre cele două să fie rezidentă pe teritoriul statului.”

10 Articolul 2 alineatul 2 din Decretul legislativ nr. 544/1992 prevedea:

„Niciuna dintre cesionările menționate la litera c) nu reprezintă realizarea unor plusvalori sau a unor pierderi: cu toate acestea, ultima valoare fiscală a activității sau a ramurii de activitate cesionate constituie valoarea fiscală a capitalului social primit. Diferența dintre valoarea acțiunilor sau a părților sociale primite și ultima valoare, astfel cum a fost atribuită în vederea impozitării veniturilor, a activelor cesionate nu face parte din venitul impozabil al întreprinderii sau societății contribuitoare cât timp aceasta nu a fost realizată sau distribuită asociaților. În cazul în care participațiile primite sunt înregistrate în bilanș la o valoare mai mare decât valoarea contabilă a activității cesionate, diferența trebuie înregistrată la un post ad-hoc și, în caz de distribuire, face parte din venitul impozabil. [...]”

11 În plus, la momentul cesiunii în discuție în litigiul principal, era în vigoare Decretul legislativ nr. 358 din 8 octombrie 1997 privind reorganizarea impozitelor pe venit aplicabile operațiunilor de cesiune și de transfer de întreprinderi, de fuziune, de divizare și de schimb de participații (GURI nr. 249 din 24 octombrie 1997, p. 4, denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 358/1997”).

12 Articolul 1 alineatele 1 și 2 din Decretul legislativ nr. 358/1997 prevedea:

„1. În cazul plusvalorilor rezultate din cesionarea unor ramuri de activitate deținute pentru o perioadă de minimum trei ani și calculate în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 54 din versiunea consolidată a Legii privind impozitul pe venit [...] se poate aplica un impozit, sub forma impozitului substitutiv al impozitului pe venit, la o cotă de 19 % [...]

2. Declarația de venit aferentă exercițiului financiar în cursul căruia au fost realizate plusvalorile respective trebuie să conțină o mențiune privind intenția de exercitare a opțiunii cu privire la aplicarea impozitului substitutiv [...]”

13 Articolul 4 alineatele 1 și 2 din Decretul legislativ nr. 358/1997 prevedea:

„1. Cesiunile de activități deținute pentru o perioadă de cel puțin trei ani, efectuate de entitățile prevăzute la articolul 87 alineatul 1 literele a) și b) din versiunea consolidată a Legii privind impozitul pe venit, [...] nu constituie realizarea unor plusvalori sau a unor pierderi. Cu toate acestea, societatea cedentă trebuie să accepte ca valoare a participațiilor primite ultima valoare recunoscută din punct de vedere fiscal a activităților cesionate, iar societatea beneficiară este succesoarea societății cedente în poziția referitoare la elementele activului și ale pasivului activităților menționate; în acest sens, aceasta menționează într-un tabel recapitulativ ad-hoc, care trebuie anexat la declarația de venit, datele expuse în bilanș și valorile recunoscute din punct de vedere fiscal.

2. În locul aplicării alineatului 1, entitățile menționate în această dispoziție pot alege, în actul de cesiune, aplicarea versiunii consolidate a Legii privind impozitul pe venit [...] și a articolului 1 din prezentul decret. Această opțiune poate fi exercitată și în ceea ce privește cesionările menționate la articolul 1 din [Decretul legislativ nr. 544/1992].”

14 Decretele legislative nr. 544/1992 și nr. 358/1997 au fost înlocuite începând de la 1 ianuarie 2004, cu ocazia unei reforme a sistemului fiscal național. În cadrul acestei reforme, regimul de neutralitate fiscală al operațiunilor de cesionare transfrontaliere de active a devenit identic cu cel prevăzut pentru operațiunile naționale de cesiune, iar condiția de înery întreprinderii de cel puțin trei ani, prevăzută la articolul 4 alineatul 1 din Decretul legislativ nr. 358/1997, a fost abandonată. Prin urmare, posibilitatea de a opta pentru impozitul substitutiv la cota de 19 % a fost eliminată.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

15 3D I este o societate de capital cu sediul în Crema (Italia). La 12 octombrie 2000, societatea menționată a cesionat o ramură a activităților sale, situată de asemenea în Italia, unei societăți rezidente în Marele Ducat al Luxemburgului. Ca urmare a acestei operațiuni, ramura de activitate cesionată a devenit parte integrantă a societății luxemburgheze, ca sediul său permanent în Italia. În schimb, 3D I a primit o participație sub formă de acțiuni ale acestei din urmă societăți. Respectivul acțiuni au fost înregistrate în bilanșul 3D I la o valoare superioară valorii fiscale a activităților cesionate.

16 La 9 mai 2001, 3D I a optat pentru posibilitatea, prevăzută la articolul 1 alineatul 1 și la articolul 4 alineatul 2 din Decretul nr. 358/1997, de a plăti, pentru această operațiune, impozitul

substitutiv la nivelul de 19 %, renun?ând astfel la regimul de neutralitate fiscal? prev?zut la articolul 2 alineatul 2 din Decretul nr. 544/1992. 3D I a pl?tit, a?adar, suma de 5 732 298 000 ITL, echivalentul a 2 960 494,85 euro, reprezentând quantumul exigibil al impozitului substitutiv. În urma pl??ii acestui impozit, plusvalorile constatate pe plan contabil ca urmare a opera?iunii de cesiune au fost liberate, diferen?a dintre valoarea fiscal? a ramurii de activitate cesionate ?i valoarea atribuit? p?r?ilor sociale primite în contrapartida cesiunii fiind de asemenea recunoscut? din punct de vedere fiscal (realinierea valorilor contabile ale acestor p?r?i sociale la valorile lor fiscale).

17 Dup? ce a luat cuno?tin??, printre altele, de Hot?rârea din 21 noiembrie 2001, X ?i Y (C-436/00, Rec., p. I-10829), 3D I a decis la 8 ianuarie 2004 s? solicite administra?iei fiscale rambursarea impozitului substitutiv pe care îl pl?tise. 3D I sus?inea c? articolul 2 alineatul 2 din Decretul legislativ nr. 544/1992 era incompatibil cu Directiva 90/434, întrucât condi?iona neutralitatea cesion?rii de obliga?ii care nu sunt prev?zute de această directiv?. Existen?a, printre altele, a condi?iei potrivit c?reia diferen?a de valoare trebuia s? fie blocat? într-un fond de rezerv? care nu putea fi distribuit ar fi determinat, în practic?, întreprinderile interesate s? opteze pentru impozitul substitutiv, întrucât a treia posibilitate prev?zut? de dreptul na?ional, ?i anume plata impozitului obi?nuit la nivelul de 33 % din diferen?a de valoare, era ?i mai dezavantajoas? decât celelalte dou? posibilit??. 3D I sus?inea c? considerase eronat c? condi?iile prev?zute la articolul 2 alineatul 2 din Decretul legislativ nr. 544/1992 erau legale ?i c? din cauza acestei erori optase pentru impozitul substitutiv, iar nu pentru regimul de neutralitate fiscal?.

18 Întrucât această cerere de rambursare a fost respins? tacit de Agenzia delle Entrate, 3D I a introdus la 13 aprilie 2004 o ac?iune la Commissione tributaria provinciale di Cremona. Printr-o decizie din octombrie 2006, această ac?iune a fost respins? în special pentru motivul c? 3D I alesese în mod liber regimul impozitului substitutiv ?i c? beneficiase de recunoa?terea fiscal? a diferen?ei de valoare la un nivel de impozitare foarte favorabil în raport cu cel care ar fi trebuit s? fie aplicat în cazul realiz?rii plusvalorii.

19 La 5 martie 2007, 3D I a atacat cu apel această decizie în fa?a Commissione tributaria regionale di Milano. Această instan?? a considerat c? articolul 2 alineatul 2 din Decretul legislativ nr. 544/1992, în m?sura în care prevedea obliga?ia înregistr?rii în bilan?ul societ??ii cedente a unui fond de rezerv? în regim suspensiv de impozitare în urma unei cesiuni intracomunitare, este contrar Directivei 90/434 ?i jurispruden?ei constante a Cur?ii, care ar condamna m?surile care împiedic? libera circula?ie a capitalului ?i libertatea de stabilire. Astfel, pentru a evita o asemenea incompatibilitate cu dreptul Uniunii, statele membre ar trebui s? amâne impozitarea plusvalorilor pân? la momentul la care acestea sunt efectiv realizate, f?r? a supune această amânare unor condi?ii care limiteaz? excesiv libert??ile fundamentale men?ionate.

20 În aceste condi?ii, instan?a de trimitere a hot?rât s? suspende judecarea cauzei ?i s? adreseze Cur?ii urm?toarea întrebare preliminar?:

„Reglementarea unui stat membru, precum statul italian, prev?zut? la articolul 2 alineatul 2 din Decretul legislativ [nr. 544/1992], potrivit c?reia o cesionare sau un schimb de ac?iuni determin? supunerea societ??ii cedente la plata unui impozit aferent plusvalorilor rezultate din cesionare, corespunz?toare diferen?ei dintre costurile ini?iale de achizi?ie a ac?iunilor sau p?r?ilor sociale transferate ?i valoarea lor actual?, cu excep?ia cazului în care societatea cedent? înregistreaz? în bilan?ul s?u un fond de rezerv? special corespunz?tor plusvalorii rezultate din cesionare, se opune, într-o situa?ie precum cea din prezenta cauz?, articolelor 2 ?i 4 ?i articolului 8 alineatele (1) ?i (2) din Directiva [90/434]?”

Cu privire la întrebarea preliminar?

21 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolele 2 și 4 și articolul 8 alineatele (1) și (2) din Directiva 90/434 trebuie interpretate în sensul că se opun, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, ca o cesionare de active sau un schimb de acțiuni să determine supunerea societății cedente la plata unui impozit aferent plusvalorilor rezultate din cesionare, cu excepția cazului în care societatea cedentă înregistrează în bilanțul său un fond de rezervă special corespunzător plusvalorii rezultate din cesionarea menționată.

22 Cu toate acestea, nu se contestă că litigiul principal privește exclusiv o cesionare de active în sensul articolului 2 litera (c) din această directivă, iar nu un schimb de acțiuni în sensul articolului 2 litera (d), menționat. În aceste condiții, este necesar ca această întrebare să fie limitată la situația unei cesionări de active.

23 În plus, în ceea ce privește această ipoteză, trebuie să se constate că din articolul 9 din Directiva 90/434 rezultă că articolul 8 din aceasta nu face parte din normele declarate aplicabile cesionării de active. Acest din urmă articol prevede că atribuirea, în cazul unei fuziuni, al unei scindări sau al unui schimb de acțiuni a titlurilor reprezentând capitalul societății beneficiare sau achizițoare unui acționar al societății cedente sau achiziționate în schimbul unor titluri reprezentând capitalul social al acestei din urmă societăți nu are drept rezultat în sine impozitarea veniturilor, a profiturilor sau a aportului de capital ale acționarului. Inaplicabilitatea acestui articol în cazul cesionării de active se explică prin faptul că, în cazul unor astfel de cesionări, titlurile reprezentând capitalul social al societății beneficiare nu sunt transmise asociaților societății cedente, ci chiar acestei societăți.

24 Prin urmare, întrebarea adresată trebuie să fie analizată în raport cu articolele 2, 4 și 9 din Directiva 90/434.

25 În ceea ce privește în special articolul 4 alineatul (1) din această directivă, acesta coroborat cu articolul 9 din respectiva directivă prevede că cesionarea de active nu determină impozitarea aportului de capital calculat ca diferență între valoarea reală a elementelor din activ și pasiv transferate și valoarea lor fiscală. Această dispoziție precizează că valoarea fiscală este cea pe baza căreia ar fi fost calculat profitul sau pierderea pentru stabilirea impozitului pe venit, a profiturilor sau a aporturilor de capital ale societății cedente, dacă aceste active sau pasive ar fi fost vândute în momentul cesionării de active, dar independent de aceasta. Prin active și pasive cesionate trebuie să se înțeleagă, în cadrul unei cesionări de active, ramurile de activitate ale societății cedente care, în urma cesionării, sunt efectiv integrate unei unități permanente a societății beneficiare situate în statul membru al societății cedente sau devin o astfel de unitate permanentă și care contribuie la generarea profiturilor sau a pierderilor luate în calcul la stabilirea bazei de impozitare.

26 Prin acest imperativ de neutralitate fiscală în privința societății beneficiare și a societății achiziționate, Directiva 90/434 urmărește, după cum rezultă din primul și din al patrulea considerent, să garanteze că cesionările de active între societăți din state membre diferite nu sunt împiedicate prin restricții, dezavantaje sau denaturări determinate în special de dispozițiile fiscale ale statelor membre, și aceasta pentru ca societățile să se poată adapta cerințelor pieței comune, să își mărească productivitatea și să își consolideze poziția concurențială la nivel internațional (a se vedea în acest sens Hotărârea 17 iulie 1997, Leur-Bloem, C-28/95, Rec., p. I-4161, punctul 45, Hotărârea din 11 decembrie 2008, A. T., C-285/07, Rep., p. I-9329, punctul 21, și Hotărârea din 20 mai 2010, Modehuis A. Zwijnenburg, C-352/08, Rep., p. I-4303, punctul 38).

27 Acest imperativ al neutralității fiscale nu este însă necondiționat. Astfel, potrivit articolului 4 alineatul (2) din Directiva 90/434 coroborat cu articolul 9 din aceasta, statele membre

condi?ioneaz? aplicarea alineatului (1) al articolului 4 men?ionat de calcularea, de c?tre societatea beneficiar?, a noilor amortiz?ri, venituri sau pierderi aferente elementelor de activ sau pasiv cesionate, în conformitate cu normele care s-ar fi aplicat societ???ii cedente dac? cesionarea de active nu ar fi avut loc. Articolul 4 alineatul (3) din directiva men?ionat? prevede c?, în cazul în care, în temeiul legisla?iei statului membru al societ???ii cedente, societatea beneficiar? este îndrept???it? ca orice nou? amortizare, venituri sau pierderi s? fie calculate pe o baz? diferit? de aceea prev?zut? în alineatul (2) al acestui articol 4, alineatul (1) din acesta nu se aplic? activelor ?i pasivelor în raport cu care se exercit? op?iunea respectiv?.

28 Astfel cum a ar?tat Comisia European?, aceast? obliga?ie a societ???ii beneficiare de a asigura, dac? dore?te s? beneficieze de neutralitatea fiscal?, continuitatea evalu?rii elementelor de activ ?i de pasiv cesionate în scopul calcul?rii noilor amortiz?ri ?i a veniturilor sau a pierderilor aferente elementelor men?ionate urm?re?te s? înl?ture posibilitatea ca aceast? neutralitate s? conduc? la o scutire definitiv?, care nu este îns? prev?zut? de Directiva 90/434. Astfel, din al patrulea ?i din al ?aselea considerent ale acestei directive rezult? c? aceasta nu instituie decât un regim prin care se amân? impozitarea plusvalorilor aferente bunurilor cesionate, care, de?i evit? ca cesionarea activit???ii s? conduc? prin ea îns???i la o impozitare, ocrote?te interesele financiare ale statului societ???ii cedente asigurând impozitarea acestor plusvalori la momentul realiz?rii lor efective (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 5 iulie 2007, Kofoed, C-321/05, Rep., p. I-5795, punctul 32, ?i Hot?rârile citate anterior A. T., punctul 28, ?i Modehuis A. Zwijnenburg, punctul 39).

29 De?i Directiva 90/434 define?te astfel condi?iile care se aplic? amân?rii impozit?rii, în ceea ce prive?te societatea beneficiar?, a plusvalorilor aferente activit???ii cesionate, aceasta nu stabile?te, în schimb, condi?iile în care societatea cedent? poate beneficia de o amânare a impozit?rii plusvalorilor aferente titlurilor reprezentând capitalul social al societ???ii beneficiare transmise în schimbul cesion?rii ?i nu solu?ioneaz?, printre altele, problema valorii pe care societatea cedent? trebuie s? o atribuie acestor titluri.

30 Or, contrar a ceea ce pare s? considere 3D I, din aceasta nu rezult? c? Directiva 90/434 le interzice statelor membre s? pun? astfel de condi?ii, ci c? aceast? directiv? las?, astfel cum a ar?tat avocatul general la punctele 42 ?i 49 din concluzii, acestor state o marj? de manevr? care le permite s? supun? sau s? nu supun? neutralitatea fiscal? de care beneficiaz? societatea cedent? unor condi?ii de evaluare a titlurilor primite în schimb, precum continuitatea valorilor fiscale, cât? vreme aceste condi?ii nu au drept consecin??? faptul c? predarea acestor titluri cu ocazia cesion?rii de active genereaz? prin ea îns???i o impozitare a plusvalorilor aferente acestora.

31 Astfel cum a ar?tat avocatul general la punctul 43 din concluzii, aceast? constatare este confirmat? de geneza Directivei 90/434, precum ?i de faptul c?, cu ocazia primei sale Propuneri de directiv? a Consiliului de modificare a Directivei 90/434 din 17 octombrie 2003 [COM(2003) 613 final], Comisia, ca ?i în propunerea sa ini?ial? de Directiv? a Consiliului privind regimul fiscal comun aplicabil fuziunilor, scind?rilor ?i cesion?rii de active între societ???i din state membre diferite (JO 1969, C 39, p. 1), a propus inserarea unei dispozi?ii referitoare la valoarea care trebuie atribuit? titlurilor primite în schimbul activit???ii cesionate. Prin acea dispozi?ie, potrivit c?reia titlurilor le-ar fi fost atribuit? valoarea real? pe care activitatea cesionat? o avea la momentul imediat anterior cesion?rii, Comisia urm?rea s? evite dubla impunere care poate avea loc, la momentul realiz?rii plusvalorilor, în ipoteza în care societatea beneficiar? ar fi evaluat activitatea cesionat? în conformitate cu condi?ia prev?zut? la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 90/434, iar societatea cedent? ar fi atribuit titlurilor primite valoarea pe care o avea activitatea cesionat? la momentul imediat anterior opera?iunii. Legiuitorul Uniunii nu a urmat îns? aceast? propunere.

32 În ceea ce prive?te situa?ia în discu?ie în litigiul principal, din decizia de trimitere reiese ?i a fost eviden?iat atât de guvernul italian, cât ?i de Comisie c? legisla?ia na?ional? i-ar fi permis

societății 3D I s? atribuie titlurilor primite în schimbul cesionării valoarea pe care o avea activitatea cesionat? anterior operațiunii ?i s? beneficieze astfel de amânarea impozitării plusvalorilor aferente acestor titluri cu o condiție care este, în stadiul actual al dreptului Uniunii, compatibil? cu acesta.

33 În aceste condiții, nu poate fi considerat incompatibil cu Directiva 90/434 faptul c? legislația național? ofer? societății cedente posibilitatea suplimentar? de a atribui titlurilor menționate o valoare superioar? celei pe care o avea activitatea cesionat? anterior operațiunii, corespunzătoare, în special, celei a plusvalorilor realizate cu ocazia cesionării, îns? supune această posibilitate condiției ca această societate s? înregistreze în bilanșul s?u un fond de rezerv? corespunzător egal cu plusvaloarea astfel constatată.

34 Astfel cum au arătat, pe de alt? parte, guvernul italian ?i Comisia, condiția în discuție în litigiul principal r?spunde pur ?i simplu unor imperative contabile care decurg în mod necesar din evaluarea participațiilor, iar impozitarea rezervei menționate în cazul distribuirii c?tre asociații societății cedente era necesar? în cadrul sistemului fiscal național în vigoare la data faptelor în discuție în litigiul principal în măsura în care acest sistem, care acorda, odat? cu această distribuire, un credit fiscal acestor asociați, ar fi determinat un prejudiciu imediat pentru bugetul statului italian ?i un câștig f?r? drept pentru asociații menționați ?i, în mod indirect, pentru societatea cedent?.

35 Având în vedere considerațiile care preced?, trebuie s? se r?spund? la întrebarea adresată c? articolele 2, 4 ?i 9 din Directiva 90/434 trebuie interpretate în sensul c? nu se opun, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, ca o cesionare de active s? determine supunerea societății cedente la plata unui impozit aferent plusvalorilor rezultate din cesionare, cu excepția cazului în care societatea cedent? înregistrează în bilanșul s?u un fond de rezerv? special corespunzător plusvalorii rezultate din cesionarea menționată.

Cu privire la cheltuielile de judecat?

36 Întrucât, în privința p?rților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia s? se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecat?. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale p?rților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declar?:

Articolele 2, 4 ?i 9 din Directiva 90/434/CEE a Consiliului din 23 iulie 1990 privind regimul fiscal comun care se aplic? fuziunilor, scinderilor, cesionării de active ?i schimburilor de acțiuni între societățile din diferite state membre trebuie interpretate în sensul c? nu se opun, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, ca o cesionare de active s? determine supunerea societății cedente la plata unui impozit aferent plusvalorilor rezultate din cesionare, cu excepția cazului în care societatea cedent? înregistrează în bilanșul s?u un fond de rezerv? special corespunzător plusvalorii rezultate din cesionarea menționată.

Semnături

* Limba de procedur?: italiana.